

Roberto Rozeti

NIKO NE PRIČA O SUDIJI

Naslov originala:

NESSUNO PARLA DELL'ARBITRO

Original Edition © 2015 Add editore, Italy

© Copyright za srpsko izdanje: NOVOLI,
Beograd, 2021.

Prevod:

Igor Radojčić

Lektor:

Ivan Kunst

Korektor:

Lenčica Radojčić

Korice, slog i prelom:

Đorđe Slavić

Za izdavača:

Igor Radojčić

Štampa:

IntraNet Communication d.o.o. Beograd

Roberto Rozeti

NIKO NE PRIČA O SUDIJI

Od Mirafjorija do Crvenog trga

Napisano s Emilijanom Podijem

Novoli
P U B L I S H I N G

mojoj mami Lučani

Geografija ofsajda

Nalazim se osam hiljada kilometara od kuće. Pola planete nas deli, ali vremenska zona nije promenjena, zato što se grad u kome živim i grad u kome sam sada nalaze na istom meridijanu, linija koja je povučena ravno na mapi poput mene koji sada trčim po terenu, u dvadeset petom minutu prvog poluvremena, dok su Meksiko i Argentina i dalje na rezultatu 0–0, što znači da je sve moguće.

Johanesburg, 27. jun 2010. Tačno je 20,55 časova.

Zovem se Roberto Rozeti, iz sudijske organizacije Torina. Moje pomoćne sudije su Kalkanjo iz Nikelina i Ajroldi iz Molfeta. Evropska trojka koja sudi latinoamerički derbi na stadionu u Južnoafričkoj Republici. S druge strane, to vam je Svetsko prvenstvo. Tek što sam prošao krug na centru terena kako bih bio iza najboljeg na terenu, koji je krenuo sam sa loptom ka голу Meksikanaca. Biće da nije viši od metar i po, jedva da stiže do mog džepa gde mi se nalaze kartoni, ali je brz, kao u komediji, kao da gledate film na većoj brzini sa loptom.

Sitan je, pravi talenat, nosi broj 10 na dresu, dresu sa belim i svetlo-plavim linijama i njegovo prezime počinje na M.

Ne, nije Maradona.

Maradona je na klupi, a Dejmon, četvrti sudija, Južnoafrikanac, eh da je tu Nikola Ricoli... dakle Dejmon se trudi da drži Maradonu pod kontrolom. Maradona je podigao pehar 1986, pre tačno sedam Mundijala, i sada želi da ga osvoji kao trener. U određenom smislu Maradona je i na terenu, kao da je reinkarniran u ovoj desetki, Lionel Mesiju. „Buva“ ide i dalje napred sa loptom i gleda gde su mu saigrači.

Problem sa Mesijem je što ne možeš znati šta će da uradi. Ne znaju odbrambeni igrači, ne znaju ni saigrači a još manje sudija. Šutiraće sa trideset pet metara? Predribaće pola odbrane a onda i golmana? Ili će stajati tamo dok krajičkom oka ne bude video nekog u plavo-belom dresu kako utrčava izbegavajući ofsajd?

Ni on sam to ne zna, imajući u vidu da su geni nepredvidivi i njima samima. Ima u tim igračima nešto detinjasto. Moraju da se zabave po svaku cenu. Imaju potrebu za neprestanim iznenađenjima, a i talenat da to učine, a to ih čini srećnim. Njihova nepredvidivost ih postavlja u centar pažnje, a geni su proizvod pretpostavki. Tako da se oko Mesija gradi milion ideja, svako bi želeo da pogodi šta će se desiti. Odbrambeni igrači žele da blokiraju ako pokuša šut iz daljine, saigrači da se „otvore“ i budu dostupni ako želi da doda loptu, a ja da budem spreman da koristim pištaljku ako je neophodno.

Utisak je da će Mesijev izbor ostaviti konsekvence na sve nas. Zato što svi mi – igrači i sudije, treneri i pomoćni treneri, Evropljani i Južnoamerikanci u suštini želimo istu stvar – da ostanemo u Johannesburgu. Ne zauvek, dovoljno je nekoliko sedmica, recimo do 20,30 sati 11. jula 2010. kada će biti označen početak finala Svetskog prvenstva.

Želim da ja budem taj koji će označiti početak.

Dvadeset i sedam godina treniram, trčim, znojim se i primenjujem pravila, dvadeset i sedam godina dosuđujem prekršaje, pokazujem žute kartone, isključujem igrače, dosuđujem penale, dvadeset i sedam godina mi preti publika i prikazuju moje sporne situacije na televiziji. Prihvatio sam sve to kako bih stigao do tog važnog zvižduka.

Uspeću, mogu baš ja da budem sudija finala. Prvu utakmicu, Gana – Australija, sam sudio dobro. Borio sam se s emocijama i sa vuvuzelama, ubistvene trube koje domaćini koriste od početka do kraja. Video sam igru rukom u kaznenom prostoru u 23. minutu prvog poluvremena. Doneo sam ispravnu odluku – penal i direktan crveni karton – i odmah sam to zaboravio. Tako sudim. Ja sam onaj koji procenjuje, donosi odluku i zaboravlja.

Stvar je u tome što će odmah nakon toga doći nova situacija koju moram da procenim i nova odluka koju treba da donesem, zato je bolje da glava bude spremna za to. Nije bitno kako je bilo do tog trenutka, zato što za sudiju postoji samo sadašnjost. Nije važno da li je penal postojao ili ne. Svirao si, ispravno ili pogrešno, to je bilo

Roberto Rozeti

davno, u prošlosti u 24. minutu utakmice Gana – Australija. Sada smo u 25. minutu utakmice Meksiko – Argentina, nova utakmica, direktna eliminacija, ko pobjedi ide dalje, ko izgubi ide kući.

Stoga, evo me, u ružičastom dresu i crnom šorcu, na mestu večne sadašnjosti.

Mesi se sprema na šut levom nogom kada vidi saigrača koji je negde na ivici ofsajda, možda Tevez. Da, to je Tevez, igrač Mančester sitija, nazvan Apač, zato što podseća na Indijanca. Ajroldi stiska zastavicu u ruci, spreman da je podigne ako zakasni sa dodavanjem. Mesi čeka poslednji trenutak i zatim odigrava levom, lagan i mekan dodir tako da je Tevez sam ispred golmana. Ajroldi drži zastavicu spuštenu, Tevez nije u ofsajdu i sada trči ka lopti kako bi bio brži od meksičkog golmana.

Ovakvih akcija sam se nagledao u svojoj karijeri, hiljade bez preterivanja. Napadač koji klizi po ivici ofsajda, odigravanje koje kreće na vreme, trk napred, ulazak u duel sa golmanom.

Dok se Tevez i golman bore ko će prvi stići do lopte, moje usne polako dodiruju pištaljku. Ukoliko Tevez stigne prvi do lopte, verovatno će biti penal. Ako stigne golman prvi sve je na njemu. Ne treba predviđeti budućnost. Treba biti u korak sa sadašnjošću koja je veoma brza. Treba unapred znati da postoje dve mogućnosti. Stići će prvi Tevez ili golman.

Ponekad se ispostavi i treća mogućnost. Tevez i golman stižu istovremeno i lopta odskoči. Spreman sam i za tu, najmanje željenu situaciju. Tada neću koristiti

pištaljku jer nema faulta. Ispravna odluka koju ću zaboraviti jer je lopta još uvek u vazduhu i vraća se ka Mesiju koji je njom igrao pre samo tri sekunde.

Kao da je Mesi to uradio namerno.

Kao da je cela akcija bila komplikovana igra, karambol koji će mu omogućiti da mu se lopta vrati, na početku dvadeset i šestog minuta, kada mu je lopta na nozi a gol je poluprazan.

Sada opet sve zavisi od Mesija, koji ispred sebe ima sledeću scenu: golmana van gola, negde oko tačke za penal, dva odbrambena igrača koja su malo zaostala i zakasnila, jedan levo, drugi desno. Trougao, koji na vrhu ima golmana a u uglovima dva igrača. Mesi bi trebalo samo da podigne loptu i da prebaci ovaj zamišljeni trougao. Dečija igrice za njega.

A Tevez, gde je on? Iz moje perspektive, čini mi se, da je Apač iza dva odbrambena igrača, mora da je ostao tamo negde nastavlajući da trči. Za sada Tevez nije bitan. Možda je u ofsajdu, ali ono što je važno je da je iza golmana, dakle ne ometa mu vidno polje dok se Mesi sprema na šut. Nazivamo to pasivni ofsajd. Nalaziš se u ofsajd položaju, objektivno nedozvoljenom, ali to ne utiče na akciju, ne donosi korist tvojoj ekipi, niti utiče negativno na protivnika. Kao kada bi neko greškom završio u ženskoj svlačionici i bacio pogled. U teoriji ne bi smeo da bude tamo, ali u suštini ništa loše ne čini. Verovatno postoji i bolje poređenje od ovog. Moj pomoćnik Paolo Kalkanjo to objašnjava na izvanredan način: postoji geografski ofsajd i konceptualni ofsajd.

